

Brusel 10. dubna 2026
(OR. en)

Interinstitucionální spis:
2023/0228 (COD)

17102/25
ADD 1

AGRI 746
AGRILEG 216
SEMENCES 52
PHYTOSAN 65
FORETS 151
CODEC 2207

NÁVRH ODŮVODNĚNÍ RADY

Předmět: Postoj Rady v prvním čtení k přijetí NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY o produkci reprodukčního materiálu lesních dřevin a jeho uvádění na trh, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2031 a (EU) 2017/625 a o zrušení směrnice Rady 1999/105/ES (nařízení o reprodukčním materiálu lesních dřevin)
– návrh odůvodnění Rady

I. ÚVOD

1. Dne 5. července 2023 přijala Komise legislativní návrh týkající se produkce reprodukčního materiálu lesních dřevin a jeho uvádění na trh v EU a dne 6. července 2023 jej předložila Radě¹.
2. Tento návrh vychází z čl. 43 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) (řádný legislativní postup).
3. Evropský hospodářský a sociální výbor přijal stanovisko dne 13. prosince 2023².

¹ Dokumenty 11503/23 + ADD 1.

² Dokument 5402/24.

4. V Evropském parlamentu nese hlavní odpovědnost Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova (AGRI), zatímco Výbor pro životní prostředí, klima a bezpečnost potravin (ENVI) je přidružen. Zpravodajem byl opětovně jmenován Herbert Dorfmann (ELS, Itálie). Evropský parlament přijal postoj v prvním čtení dne 24. dubna 2024.
5. Návrh a příslušné posouzení dopadů byly předloženy³ na neformální videokonferenci členů Pracovní skupiny pro genetické zdroje a inovace v zemědělství (dále jen „pracovní skupina“) dne 6. července 2023 a dne 25. července 2023 Radě pro zemědělství a rybolov (AGRIFISH). Pracovní skupina pokračovala v posuzování návrhu na dalších zasedáních během španělského, belgického, maďarského a polského předsednictví.
6. Dne 13. června 2025 se Výbor stálých zástupců dohodl na mandátu, jímž zmocňuje předsednictví k zahájení jednání s Evropským parlamentem⁴.
7. Dne 1. září 2025 se výbor AGRI Evropského parlamentu rozhodl zahájit interinstitucionální jednání s Radou na základě znění dohodnutého na plenárním zasedání dne 24. dubna 2024. Rozhodnutí bylo potvrzeno na zářijovém plenárním zasedání.
8. Na tomto základě proběhla jednání s Evropským parlamentem a Komisí za účelem dosažení dohody na začátku druhého čtení.
9. V období od září do prosince se konalo 12 interinstitucionálních technických jednání. Trialog byl připraven Výborem stálých zástupců dne 14. listopadu 2025⁵ a uskutečnil se dne 8. prosince 2025. Spolunormotvůrci dosáhli během tohoto trialogu celkové předběžné dohody a tato dohoda byla následně konsolidována do konečného kompromisního znění.

³ Dokument 11694/23.

⁴ Dokument 9694/25 REV 1.

⁵ Dokument 13836/25.

10. Dne 10. prosince 2025 byl Výbor stálých zástupců informován o výsledku dialogu.
11. Dne 19. prosince 2025 Výbor stálých zástupců analyzoval konečné kompromisní znění a potvrdil, že s ním souhlasí⁶.
12. Dne 24. února 2026 pro dohodnuté znění hlasoval výbor AGRI Evropského parlamentu. Dne 5. března 2026 zaslala předsedkyně výboru AGRI předsedovi Výboru stálých zástupců dopis, v němž uvedla, že pokud Rada předloží Evropskému parlamentu svůj postoj v dohodnutém znění, s výhradou revize ze strany právníků-lingvistů, doporučí plenárnímu zasedání, aby byl postoj Rady přijat ve druhém čtení v Parlamentu beze změn⁷. Znění připojené k dopisu odpovídá znění, jež dne 19. prosince 2025 podpořil Výbor stálých zástupců.

II. CÍL

13. Cílem navrhovaného nařízení o reprodukčním materiálu lesních dřevin je nahradit směrnici Rady 1999/105/ES vyjasněním její oblasti působnosti a aktualizací jejích ustanovení. Účelem nařízení je dosáhnout několika klíčových cílů, včetně zajištění sledovatelnosti prostřednictvím sběru reprodukčního materiálu lesních dřevin z rodičovských stromů zapsaných v rejstříku (tj. zdroje reprodukčního materiálu) a certifikace reprodukčního materiálu lesních dřevin, aby byla zaručena vysoká kvalita materiálu. Usiluje rovněž o zajištění rovných podmínek pro provozovatele, posílení inovací a konkurenceschopnosti v rámci odvětví reprodukčního materiálu lesních dřevin a zároveň o řešení výzev souvisejících s udržitelností a klimatem. Kromě toho se nařízení přizpůsobí novému vědeckému a technickému vývoji, jako jsou biomolekulární techniky a digitalizace, a podpoří zachování a udržitelné využívání lesních genetických zdrojů. V neposlední řadě je jeho cílem zlepšit soulad se stávajícími právními předpisy týkajícími se úředních kontrol a zdraví rostlin.

⁶ Dokument 17064/25.

⁷ Dokument 7031/26.

III. ANALÝZA POSTOJE RADY V PRVNÍM ČTENÍ

14. Postoj Rady v prvním čtení obsahuje tyto hlavní prvky, ohledně nichž bylo mezi spolunormotvárci dosaženo dohody:
15. Nové nařízení zavádí uzpůsobený a účinný **systém kontrol pro reprodukční materiál lesních dřevin**, který je vylučuje z oblasti působnosti nařízení o úředních kontrolách (2017/625), ale zachovává křížové odkazy na některé články obsažené v nařízení 2017/625. Členské státy budou muset k provádění těchto kontrol určit příslušné orgány s odpovídajícími zdroji a pravomocemi, včetně přístupu do prostor provozovatele a příslušné dokumentace.
16. Za účelem doplnění tohoto systému budou zvolená ustanovení obsažená v nařízení 2017/625 upravena a zahrnuta do nařízení o reprodukčním materiálu lesních dřevin. Tato ustanovení se budou týkat oblastí, jako jsou písemné záznamy o kontrolách, úřední certifikace, kontroly Komise v členských státech, sankce a transparentnost kontrol.
17. Celkovým cílem tohoto systému kontrol je zajistit jednotný a spolehlivý dohled ze strany příslušných orgánů a zároveň minimalizovat administrativní a finanční zátěž ve všech členských státech.
18. Spolunormotvárci se dohodli, že **vnitrostátní pohotovostní plány** zůstanou dobrovolné a jejich koncepce bude založena na zjednodušených požadavcích. Tím se sníží administrativní zátěž a zároveň se členským státům umožní vybudovat nezbytnou připravenost a kapacitu. Na žádost Parlamentu byl rozšířen seznam prvků, které *mohou* být do těchto plánů zahrnuty, a Komise byla podle čl. 9 odst. 5 zmocněna k upřesnění prvků na podporu jejich vypracování a provádění.
19. Pokud jde o **uznání zdrojů reprodukčního materiálu**, dohoda zachovává stávající zásady uznávání takzvaných zdrojů reprodukčního materiálu a certifikace získaného reprodukčního materiálu lesních dřevin. Nová ustanovení stanoví, že členské státy musí do svých vnitrostátních registrů zahrnout uznaný zdroj reprodukčního materiálu s odpovídajícím celounijním seznamem vysledovatelnosti. Členské státy mohou profesionálním provozovatelům povolit uznání zdroje reprodukčního materiálu pro účely zachování pod úředním dohledem, přičemž si ponechají pravomoc přijímat konečná rozhodnutí o jeho zařazení do vnitrostátních registrů.

20. V zájmu dalšího posílení kvality reprodukčního materiálu lesních dřevin v Unii byl rozšířen **seznam druhů dřevin**, na něž se nařízení vztahuje. Členské státy si ponechají možnost uplatňovat přísnější nebo méně přísná opatření na druhy dřevin, které nejsou uvedeny v příloze I, což jim umožní zohlednit vnitrostátní situaci v oblasti lesnictví.
21. Pokud jde o **požadavky na uvádění škodlivých organismů snižujících kvalitu na trh**, obsahuje konečná dohoda ustanovení požadované Parlamentem. Kontroly budou založeny na posouzení rizik a prověřování se omezí na kontrolu nepřítomnosti příznaků, čímž se zmírní administrativní zátěž. To je podpořeno novou definicí „škodlivých organismů snižujících kvalitu“ v nařízení.
22. Datum **použitelnosti** nařízení bylo odloženo ze tří na pět let po jeho vstupu v platnost, aby byl poskytnut čas na nezbytné přizpůsobení zavedené vnitrostátní praxe v délce více než 25 let a na zřízení nového systému kontrol.
23. Pokud jde o **dovoz reprodukčního materiálu lesních dřevin ze třetích zemí**, účast v systému OECD pro lesní osivo a sadbu již není povinná, ale Komise ji může zohlednit při posuzování toho, zda tento reprodukční materiál lesních dřevin splňuje požadavky rovnocenné požadavkům platným v Unii. Odchylně může Komise na žádost členského státu dočasně povolit dovoz reprodukčního materiálu lesních dřevin ze třetí země, která tyto požadavky nesplňuje, pokud v jednom nebo více členských státech existuje prokazatelný nedostatek druhů v důsledku mimořádných událostí a nelze jej řešit jinými členskými státy nebo třetími zeměmi, u nichž byla dosažena rovnocennost.

IV. ZÁVĚR

24. V postoji Rady se podporuje cíl návrhu Komise a je v něm plně zohledněn kompromis, jehož bylo s podporou Komise v rámci jednání mezi Radou a Evropským parlamentem dosaženo.
25. Rada se proto domnívá, že její postoj v prvním čtení vyváženě odráží výsledek jednání a že jakmile bude nařízení přijato, přispěje ke zvýšení udržitelnosti a odolnosti evropských lesů zlepšením kvality a dostupnosti reprodukčního materiálu lesních dřevin, podporou inovací a odolnosti vůči změně klimatu. Podpoří rovněž konkurenceschopnost odvětví lesnictví EU.